

sich zuwendend: das will ich thun u. s. w. Ait. Br. 5, 28. नकी रेवत्तं सख्यायं विन्दसे *suchst dir aus zum Freund* RV. 8, 21, 14. मोघमन्त्रं विन्दति *er sucht vergebens nach Speise* MBh. 5, 387. राजानं प्रथमं विन्दितो भार्या ततो धनम् Spr. 2616. — 4) empfinden: शीतोक्षं च न विन्दति (गर्भः) Spr. (II) 694. halten für: स्वाद्वतीवाम्बु विन्दते (I) 2914. — 5) treffen; betreffen, befallen: मा ते भूयं जितारं विदत् RV. 1, 189, 4. 2, 42, 1. 10, 146, 1. भी: Cat. Br. 11, 4, 2, 1. येर्भिवृत्तस्य विवेद मर्म 3, 32, 4. 5, 32, 5. तृष्णाविद्वज्जितारम् 7, 89, 4. 80, 1. AV. 1, 20, 1. 12, 4, 4. 5. 8. तं यदि द्रप एव विन्देत् Ait. Br. 6, 26. याक: Cat. Br. 3, 5, 2, 25. पाप्मा 12, 7, 2, 10. — 6) zu Stande bringen, zu machen wissen, erreichen: भेदस्य विच्छिद्यतो विन्द रन्धिम् RV. 7, 18, 18. न शत्रुरत्तं विविदद्युधा ते 21, 6. 8, 46, 11. 1. 71, 7. अविन्द्यामपचितिं वधत्रे: 4, 28, 4. उत अवा विविदे श्येनो अत्र *es gelang ihm die Eile (des Flugs)* 26, 5. सर्वेष्टेरात्मानं संपन्नं विदे Cat. Br. 10, 2, 15. वमुर्मिपतिं यं विदे *den er machen kann* RV. 9, 14, 6. 8, 51, 9. — 7) ein Weib —, zum Weibe nehmen: सोमः प्रथमो विविदे RV. 10, 85, 40. विन्दते सुतां ममैताम् MBh. 1, 7192. 13, 2530. M. 9, 69. Bhaṅ. P. 9, 24, 37. विन्दते 3. pl. MBh. 1, 4090. ततो वेत्स्यति मे सुताम् 13, 209. mit Hinzufügung von भार्याम्, दारान्, योषितम् Gattin: काशिराजस्य सुतां भार्यामविन्दत Hariv. 1912. M. 9, 85. 95. विन्दति MBh. 1, 4090. विना *verheirathet* Spr. 4928. Jāñ. bei KULL. zu M. 9, 178. einen (Mann) finden, heirathen (vom Weibe): या पूर्व पतिं विज्ञाथान्यं विन्दते ऽपाम् AV. 9, 5, 27. 11, 5, 18. 14, 2, 22. पत्सा पतिमविन्दत MBh. 3, 2244. M. 9, 90. zum Sohne (mit und ohne सुतम्) bekommen: यं विन्देत्सदशात्सुतम् 136. क्विर्धानमविन्दत Bhaṅ. P. 4, 24, 5. — 8) pass. (med.) gefunden werden, vorhanden —, da sein: विद्यते (विद्यते सत्तायाम् Duṭṭap. 20, 26) selten im Veda (RV. 5, 44, 9. AV. 19, 49, 7. VS. 20, 26), später gewöhnlich für *es giebt, ist da, es besteht*, insbes. mit der Negation *Lāp.* 8, 5, 16. यद्युड्वरो न विद्यते *Çākh.* Ça. 17, 1, 18. न तस्य कार्यं कर्णं च विद्यते *Çvetāçv.* Up. 6, 8. नहि वः शत्रुर्विविदे RV. 1, 39, 4. त्मना देवेषु विविदे मितद्रुः 7, 7, 1. या वेने विदे वसु 10, 23, 2. 1, 100, 10. 8, 82, 32. 9, 99, 7. पुरा विविदे किमु नूतनासः *bestehen sie längst oder sind sie neu?* 6, 27, 1. ते विदे मारुतस्य धाम्नः *sie gehören zu* 1, 87, 6. स्वर्ग्यद्विदि 4, 16, 4. अयमविदि कौतो 7, 8, 2. स विद्वान्प्रवसन्विदे (als Antwort auf die Frage किं स्वाद्विद्वान्प्रवसति) *er entfernt sich wirklich* Cat. Br. 11, 3, 4, 6 (साभाय Comm.). Die Redensart यथा विदे *wie es geht, wie es so ist d. h. wie gewöhnlich und so gut als möglich:* दृळ्का धिदस्मा अनु दुर्पथा विदे RV. 1, 127, 4. अकृन्विद्रो य० 132, 3. तसु तनुष पूर्व्यं य० 8, 13, 14. 29. इन्द्रमर्चं य० 58, 4. Vālakh. 1, 1. RV. 9, 86, 32. सोमो जैत्रस्य चेतति य० 106, 2. AV. 12, 3, 54. — यच्चा-न्यदस्माकं विद्यते धनम् MBh. 1, 7070. 3, 3034. बुद्ध्या समो यस्य नो न विद्यते 15711. Spr. 1373. 1496. 1670. विनिपातो न विद्यते M. 4, 146. मानुषे विद्यते क्रिया 7, 205. 8, 183. 881. 9, 210. Bhaṅ. 2, 16. 31. 3, 17. 4, 38. 16, 7. MBh. 1, 6143. 3, 2571. 15699. R. 2, 22, 25. 39, 5. R. Gora. 2, 17, 41. 4, 37, 28. 6, 82, 9. Spr. (II) 404. 670. 1296. (I) 1318. 1507. 4995. Kathās. 25, 243. 26, 192. Mārk. P. 30, 18. Lā. (III) 7, 8. 17, 16. विज्ञातमेव भगवन्विद्यते यद्विज्ञाय नः 86, 11. विद्यते Spr. 4996. विद्यते M. 11, 7. Kathās. 24, 189. स्वर्गे विद्यस्व Bhaṭṭ. 20, 33. विद्यति MBh. 4, 229. विद्यति R. 6, 86, 17. विद्यते भोक्तुम् *es ist Etwas da zum Essen* P. 3, 4, 65. Schol. विद्यते तत्रभवान्वृषलं पात्रपिष्यति *geschieht es wirklich —, ist es*

Vi. Theil.

möglich, dass? 3, 146. Schol. विद्यमान *da seiend, vorhanden* P. 3, 2, 126. Vārtt. 4. Schol. AK. 3, 4, 44, 86. Spr. (II) 427. (I) 1102. 2793. ऽमति adj. 3220. P. 4, 1, 57. Schol. 1, 2, 48. Vārtt. Schol. अविद्यमान M. 2, 248. 11, 116. Bhaṅ. P. 4, 29, 35. अविद्यमानवत् *als wenn es nicht da wäre* P. 8, 1, 72. 3, 1, 3. Vārtt. विज्ञ Kār. zu P. 8, 2, 56. = स्थित Taik. 3, 3, 262. H. an. 2, 286. — 9) partic. विद्वान् und विद्वान् *vorhanden, bestehend, da seiend; gewöhnlich, gewohnt:* तमु स्तुष इन्द्रो यो विद्वान् *den wirklichen* RV. 6, 21, 2. इन्द्राय सोमोः प्रदिवो विद्वानोः 3, 36, 2. न त्वावा अस्ति विद्वानः 1, 165, 9. स हि वीरो गिर्विषास्पर्विद्वानः 10, 111, 1. दुर्गेषु पथिकद्विद्वानः 8, 21, 12. आ सीदतं स्वमु लोकं विद्वाने 10, 13, 2. नि कौतो कौतुषदने विद्वानः (असदत्) 2, 9, 1. उषासानक्ता पुरुधा विद्वाने 1, 122, 2. यदौ विद्वानः 8, 43, 27. वृषेव यूधे विद्वानः AV. 5, 20, 3. शुभ्रा न तृत्वो विद्वाना RV. 5, 80, 5. 1, 169, 2. विद्वानासो जन्मनो वाज्ररत्नाः *von Haus aus seiend* 4, 34, 2. विद्वाना अयं योऽनम् *welche die Zurüstung dafür bilden, — ausmachen* 9, 7, 1. 10, 77, 6. विप्राः समुद्राम्भसि मज्जिता ये वाचा जिता मेधया वा विद्वानाः (= पण्डिताः Nilak.) MBh. 3, 10676. — 10) विन्ध्यात् fehlerhaft für विद्यात् (wie die v. l. häufig hat) von 1. विद् Vārtt. Bhaṅ. S. 3, 33. 5, 71. 83. 8, 7. 46, 35. 41. 53, 57. 58, 1. 78, 5. 86, 78. 96, 3. Bhaṅ. 1, 18. 11. 9. 20; vgl. noch v. l. zu Vārtt. Bhaṅ. S. 46, 83. 68, 24. Es ist hierbei jedoch zu bemerken, dass MBh. 3, 2874 auch विन्दति in der Bed. von वेति gebraucht wird.

— desid. zu finden wünschen: नष्टे विवित्सितं पशुम् Çākh. zu Bhaṅ. Ār. Up. S. 190.

— intens. partic. sich befindend: नरश्चित्समिधे वेविद्वानाः RV. 3, 54, 4.

— अधि (eig. überheirathen) die erste Frau (acc.) durch eine zweite Frau (instr.) hintansetzen: कीर्तिं श्रिया प्रणयिनीं लब्धयाधिविदे सः (समाद्) Rāga-Tar. 5, 135. die erste (früheren) Frau (Frauen) hintansetzen (von der neuen Frau) so v. a. als Nebenbuhlerin auftreten von (acc.): अधिविविदुरमात्यैराकृतास्तस्य तस्य यूनः प्रथमपरिगृहीते श्रीभुवो राजकन्याः Ragh. 18, 52. अधिविना eine durch eine Nebenbuhlerin hintangesetzte Frau AK. 2, 6, 4, 7. H. 527. M. 9, 83. Jāñ. 1, 74. अधिविवास्त्री 2, 148. अधिवेत्तव्या durch eine zweite Frau hintanzusetzen 1, 78. M. 9, 80. 82. अधिवेद्या dass. 81.

— अनु 1) auffinden, habhaft —, theilhaftig werden RV. 1, 6, 5. 2, 12, 11. 3, 9, 4. 5, 40, 9. ज्ञायाम् 10, 109, 5. अमृतम् AV. 4, 23, 6. 10, 1, 19. Cat. Br. 1, 1, 4, 1. 2, 5, 10. 14, 4, 2, 18. Kāñd. Up. 8, 4, 3. 7, 1. अनु स्वर्गं लोकं वेत्स्यसि TBr. 3, 12, 2, 2. TS. 2, 5, 2, 6. तथा पुराकृतं कर्म कर्तारमनुविन्दति Spr. 2312. भद्रम् Bhaṅ. P. 4, 14, 24. अन्वविन्दत med. 8, 8, 19. 10, 8, 47. 11, 7, 20. शारदतो ततो भार्या कपो क्रोपो ऽन्वविन्दत so v. a. eholichte MBh. 1, 5114. nach Jmd finden TS. 7, 1, 1, 1. pass. vorhanden —, da sein: स धा विदे अन्विन्द्रो ग्वेषणाः RV. 1, 132, 2. त्रयोदशो मासो नानुविद्यते Ait. Br. 2, 12. अनुवित्तं aufgefunden, vorhanden Cat. Br. 14, 7, 2, 11. 12 (= Gābālop. in Ind. 2, 76). 17. Ait. Br. 1, 2. TBr. 1, 2, 4, 3. RV. 4, 18, 1. — 2) finden so v. a. halten für: इन्द्रु किण्णमनुविन्दति खेदमधीरम् Git. 4, 2. — Vgl. अनुवित्ति (auch TBr. 3, 12, 2, 8). — desid. अनुवित्सितं aufsuchen wollen TBr. 3, 12, 2, 8.

— अभि 1) auffinden: अयः Cat. Br. 11, 1, 1, 16. अभ्यविन्दत् MBh. 13, 4945. शर्म 2, 1983. ज्ञातारं नाभ्यविन्दत R. 5, 68, 18. — 2) kennen: ये